

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 28 «ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ДЕРЖАВНІЙ ПРИКОРДОННІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ»
ОПП «Психологія»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Форма навчання: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Психологічне забезпечення в Державній прикордонній службі України» є обов'язковою для професійної підготовки ОПП «Психологія». Вивчається протягом 6-7-го семестру на кафедрі психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологічне забезпечення в Державній прикордонній службі України» є ознайомлення курсантів із методологією і методами професійної орієнтації, професійного психологічного відбору та формування в них базових знань, умінь і навичок із здійснення психологічного забезпечення.

Завданням навчальної дисципліни «Психологічне забезпечення в Державній прикордонній службі України» є сформувані у курсантів компетентностей володіння сучасними прийомами та методами діагностики придатності до певного виду професійної діяльності та проведення психологічного аналізу професійної діяльності за спеціальностями.

У результаті вивчення дисципліни «Психологічне забезпечення в Державній прикордонній службі України» курсанти повинні знати:

- основні проблеми та завдання профорієнтації як галузі психологічного знання;
- загальні психологічні засади профорієнтації та самореалізації особистості;
- основні підходи, напрями та етапи профорієнтації;
- загальнопсихологічні основи професійного відбору;

уміти:

- давати аналіз та вести наукові дискусії з проблем професійного становлення фахівця на різних етапах професійного самовизначення;
- розмежовувати та давати поради щодо професійного вибору та становлення фахівця, враховуючи вікові та індивідуальні особливості професійного розвитку особистості;
- виробити навички проведення психологічної профконсультації та психодіагностики людей різного віку з метою профорієнтації, добирати методи та методики для їх психологічного вивчення;
- провести психологічну та психофізіологічну діагностику професійної придатності осіб до певного виду діяльності;
- зробити висновок про ступінь відповідності індивідуально-психологічних властивостей особистості вимогам професії;
- проводити психологічне супроводження в процесі професійної діяльності;

ознайомитись:

- з перспективами використання результатів професійного відбору й удосконаленні професійної діяльності.

ВИКЛАДАЧ: згідно форми А-4.03

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Вступ до спеціальності, Загальна психологія з практикумом, Психодіагностика.,

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Програмне забезпечення: модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин															Форми підсумкового контролю у семестрах			
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота							Індивідуальна робота					Самостійна робота	Екзамен	Диф. залік	Залік	
					Лекції	Практичні заняття	Семінари	Групові заняття	Індивідуальні заняття	Курсова робота	Контрольні роботи	Підсумковий контроль	Усього	Реферат	Звіт з ІР та СР	Конспект					Курсова робота
3	6	3	90	50	22	8	20						20	10		10		20			
4	7	5	150	60	20	2	18	14				6	32	10		22		58		+	
Усього		8	240	110	42	10	38	14				6	52	20		32		78		+	

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	МК2.1; МК2.2; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	МК2.1; МК2.2; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ЗК-5	Здатність до адаптації та дії у новій ситуації, бути критичним і самокритичним.	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
ЗК-7	Здатність генерувати нові ідеї, виявляти, ставити та вирішувати завдання у процесі професійної діяльності і практичних ситуаціях.	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-3	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.	МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.4.
ФК-4	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
ФК-5	Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
ФК-6	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
ФК-7	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
ФК-8	Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
ФК-9	Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
ФК-10	Здатність дотримуватися норм професійної етики.	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
Професійні (військово-прикордонні) компетентності		
ВК-9	Здатність організовувати морально-психологічне забезпечення у прикордонному підрозділі, здійснювати професійно-психологічний добір, володіти основами профорієнтаційної роботи, розуміти організацію діяльності психологічних служб підрозділів сектору національної безпеки.	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.

**ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ
КУРСАНТАМИ**

Шифр	Результати	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3;МК4.1; МК4.4.
ПРН-2	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3;МК4.1; МК4.4.
ПРН-4	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3;МК4.1; МК4.4.
ПРН-5	Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3;МК4.1; МК4.4.
ПРН-6	Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміння дотримуватися процедури дослідження	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3;МК4.1; МК4.4.
ПРН-7	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3;МК4.1; МК4.4.
ПРН-9	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3;МК4.1; МК4.4.
ПРН-11	Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3;МК4.1; МК4.4.
ПРН-12	Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій,	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5;	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3;МК4.1; МК4.4.

Шифр	Результати	Методи навчання	Оцінювання
	заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.	МН4.2; МН4.4	
ПРН-13	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності..	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ПРН-16	Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ПРН-17	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ПРН-18	Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного та оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ПРН-19	Враховувати специфіку етнічних, соціальних, демографічних й інших особливостей та особливих умов в професійній діяльності.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ВРН-7	Організувати і здійснювати заходи морально-психологічного забезпечення, профорієнтаційної роботи, професійно-психологічного добору.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ з/п	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин																Місяць	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин			
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				17	18	
1	Психологічні основи професійної орієнтації.	20	Л2	Сз2	Л2	Сз2	Пз4	Л2	Сз2	Пз4	Л2	Сз2									01	1/1Л(2); 1/2Сз(2); 1/3Л(2); 1/4Сз(2); 1/5Пз(2); 1/6Л(2); 1/7Сз(2); 1/8Пз(2); 1/9Л(2);	18	
																						02		1/10Сз(2); 2/1Л(2); 2/2Сз(2); 2/3Л(2); 2/4Сз(2); 2/5Л(2); 2/6Сз(2); 2/7Л(2); 3/1Л(2); 3/2Сз(2);
2	Теорія і практика професійного психологічного відбору.	14	Л2	Сз2	Л2	Сз2	Л2	Сз2	Л2														20	
3	Організація діяльності психологічних служб.	12	Л2	Сз2	Л2	Сз2	Л2	Сз2													03	3/3Л(2); 3/4Сз(2); 3/5Л(2);		6
																						06	3/6Сз(2);	2

11	Психологічне забезпечення дисципліни та правопорядку прикордонному підрозділі	4	Л2	Гз2																	
12	Організація проведення індивідуальної роботи прикордонних підрозділах	6	Л2	Гз2	Сз2																
13	Культура взаємин прикордонників	4	Л2	Сз2																	
14	Морально-психологічне забезпечення ДПСУ	4	Л2	Сз2																	
Диференційований залік		6	Дз6															12	Дз(6).	6	
Всього		110																Всього		110	

«УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

1. Лекція	Л	3. Модульний контроль	Мк
2. Практичне заняття	Пз	4. Диференційований залік	Дз

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
3, 4 курси (6, 7 семестри)					
1			32	Психологічні основи професійної орієнтації	
	1	лекція	2	<u>Психологія професійного самовизначення і самореалізації особистості</u> 1. Психологічна сутність, типи та рівні професійного самовизначення. 2. Етапи та теорії професійного самовизначення.	[1.1] ст. 80-105;
	2	семінар	2	<u>Психологія самореалізації особистості</u> 1. Психологічна сутність поняття самовизначення та самореалізації особистості. 2. Потенціал професійної самореалізації особистості.	[1.1] ст. 80-105;
		самостійна робота	1	1. Теорії професійного самовизначення (З. Фройд, А. Адлер, К. Хорні, Еллі Роу, Дж. Сьюпера, Е. Гінзберга, Еріка Берна та інші).	[1.1] ст. 80-105;
		індивідуальне завдання (конспект)	1	1. Культурно-історичний сенс виникнення проблеми професійного самовизначення. 2. Методи активізації професійного самовизначення.	[1.1] ст. 80-105;
	3	лекція	2	<u>Структура «професійно обумовленої особистості»</u> 1. Професійна спрямованість та її складові. 2. Професійна компетентність та її основні компоненти. 3. Професійно важливі якості. 4. Професійно значущі психофізіологічні властивості	[1.1] ст. 112-127;
	4	семінар	2	<u>Професійна спрямованість особистості</u> 1. Професійна спрямованість як визначальний фактор вибору професій. 2. Інтереси, наміри, нахили та ідеали у структурі професійної спрямованості.	[1.1] ст. 112-127;
	5	практичне	2	<u>Виявлення професійних інтересів і нахилів</u> 1. Анкета інтересів, карта інтересів, ДДО Є.О. Клімова, методика Л. Йовайши, методика «психометричний тест» С. Делінгер.	[1.1] ст. 112-127;

			2. Визначення типу особистості та професійної спрямованості за методикою Дж. Холанда 3. Виявлення особистісної спрямованості особистості за К. Юнгом.	
	самостійна робота	1	1. Спрямованість як провідний фактор професійного самовизначення особистості.	[1.1] ст. 112-127;
	індивідуальне завдання (конспект)	1	1. Спрямування і здібності у професійному самовизначенні. 2. Розвиток уявлень про професійну і життєву перспективу.	[1.1] ст. 112-127;
6	лекція	2	<u>Професійна мотивація особистості</u> 1. Поняття мотивації. Класифікація та структура мотивів. 2. Психологічні теорії професійної мотивації.	[1.1] ст. 135-147;
7	семінар	2	<u>Мотивація вибору професії</u> 1. Мотиви вибору професії та професійного навчання. 2. Психологічні основи оптимального вибору професії.	[1.1] ст. 135-147;
8	практичне	2	<u>Дослідження мотивації вибору професії</u> 1. Дослідження соціономічного типу особистості за методикою Мегеля-Овчарова. 2. Методика визначення рівня домагань особистості В. Гербачевського. 3. Методика визначення мотивації до успіху і уникнення невдач А. Реана 4. Методика «Самооцінка сили волі» Є. Ільїна, Є. Феценко	[1.1] ст. 135-147;
9	лекція	2	<u>Соціально-психологічний аналіз професійної діяльності</u> 1. Психологічна сутність та структура професійної діяльності. 2. Професійна придатність та готовність до професійної діяльності.	[1.1] ст. 152-162;
10	семінар	2	<u>Соціально-психологічна характеристика професійної діяльності</u> 1. Становлення і розвиток професійної ідентичності. 2. Професійна мобільність як необхідна умова самореалізації сучасного фахівця.	[1.1] ст. 152-162;
	самостійна робота	1	1. Історія розвитку досліджень ціннісної сфери особистості.	[1.1] ст. 152-162;
	індивідуальне завдання (конспект)	1	1. Методи діагностування системи цінностей особистості. 2. Вплив цінностей на професійний вибір особистості.	[1.1] ст. 152-162;
11	практичне	2	<u>Вивчення ціннісних орієнтацій особистості</u> 1. Експрес-діагностика соціальних цінностей особистості за Н. Фетіскіним.. 2. Опитувальник особистісної орієнтації Джоунса і Крендалла.	[1.1] ст. 152-162;

				3. Методика вивчення ціннісних орієнтацій М. Рокіча. 4. Тест смисложиттєвих орієнтацій Д. Леонтьєва. Тест визначення рівня само актуалізації Е. Шострома.	
	12	практичне	2	<u>Вивчення індивідуальних психологічних властивостей особистості</u> 1. Діагностика за 16-факторним опитувальником Р. Кетелла 2. Виявлення сили нервової ситеми та темпераменту за методикою «теппінг-тест». 3. Методика вивчення темпераменту Г. Айзенка.	[1.1] ст. 152-162;
	13	практичне	2	<u>Вивчення задатків і здібностей</u> 1. Задатки і здібності в системі «людина-людина» - методика КОС-2. - методика «Профіль мислення». - тест «Суб'єктивний локус контролю». - тест «Стиль поведінки у конфліктній ситуації» Томаса-Кілмена. 2. Задатки і здібності в ситемі «людина-знакова система». - «таблиці Шульте». - методика «Кільця Ландольта».	[1.1] ст. 152-162;
2			27	Теорія і практика професійного психологічного відбору.	
	1	лекція	2	<u>Організаційні основи професійного відбору</u> 1. Методологія професійного психологічного відбору. 2. Принципи визначення професійної придатності.	[1.2] ст. 5-48;
	2	семінар	2	<u>Основи професійного відбору та професійної діяльності</u> 1. Сутність і основні категорії професійного відбору, його види та завдання. 2. Організація і проведення професійного відбору.	[1.2] ст. 5-48;
		самостійна робота	1	1. Історія становлення та розвитку професійного відбору в Україні	[1.2] ст. 5-48;
		індивідуальне завдання (конспект)	1	1. Психологічні особливості професійної діяльності прикордонника. 2. Характеристика робочого навантаження і безпеки праці як складових професійної придатності.	[1.2] ст. 5-48;
	3	лекція	2	<u>Професійно важливі якості особистості в системі профвідбору</u> 1. Роль і місце особистості в процесі діяльності. Нормативні кризи під час діяльності. 2. Характеристика етапів професійного розвитку і формування особистості в професійній діяльності.	[1.2] ст. 55-84;

				3. Сучасні погляди на проблему здібностей.	
4	семінар	2	<u>Професійна придатність і особистість професіонала.</u> 1. Особливості взаємозв'язку особистості і діяльності. 2. Психологічні особливості етапів професійного розвитку особистості. 3. Поняття здібностей. Види здібностей. Професійно важливі якості особистості.	[1.2] ст. 55-84;	
5	практичне	2	<u>Методики професійного психологічного відбору</u> 1. Методика «Кільця Ландольта». 2. Методика оцінки суб'єктивного стану «САН». 3. Безпосередня (короткочасна) зорова пам'ять. 4. Безпосередня (короткочасна) слухова пам'ять.. 5. Оперативна пам'ять. 6. Дослідження вольової саморегуляції.	[1.2] ст. 55-84;	
6	лекція	2	<u>Психологічний аналіз діяльності та професійні вимоги до особистості</u> 1. Теоретико-методологічні положення вивчення сутності психологічних особливостей професійної діяльності. 2. Характеристика основних методичних прийомів психологічного аналізу діяльності.	[1.2] ст. 91-109;	
	індивідуальне завдання (конспект)	1	Характеристика професійних здібностей прикордонника.	[1.2] ст. 91-109;	
	самостійна робота	3	1. Охарактеризувати теорію ієрархії потреб А. Маслоу. 2. Теорія соціальної ідентифікації, її сутність та значення для забезпечення професійного самовизначення.	[1.2] ст. 91-109;	
7	семінар	2	<u>Особливості професійної діяльності та професійної придатності ДПСУ</u> 1. Особливості концепцій аналізу діяльності та професійної придатності особистості. 2. Психологічна та психофізіологічна класифікація професійної діяльності спеціалістів в екстремальних та звичайних умовах.	[1.2] ст. 91-109;	
8	лекція	2	<u>Професіографія як підсумок психологічного вивчення трудової діяльності</u> 1. Принципи системної професіограми та алгоритм її складання. 2. Паспорт професій та професійно важливі якості	[1.2] ст. 113-127;	

1	2	3	4	5	6
	5	практичне	2	<u>Методики професійного психологічного відбору</u> 1. Методика «Кільця Ландольта». 2. Методика оцінки суб'єктивного стану «САН». 3. Безпосередня (короткочасна) зорова пам'ять. 4. Безпосередня (короткочасна) слухова пам'ять.. 5. Оперативна пам'ять. 6. Дослідження вольової саморегуляції.	[1.2] ст. 55-84;
	6	лекція	2	<u>Психологічний аналіз діяльності та професійні вимоги до особистості</u> 1. Теоретико-методологічні положення вивчення сутності психологічних особливостей професійної діяльності. 2. Характеристика основних методичних прийомів психологічного аналізу діяльності.	[1.2] ст. 91-109;
		індивідуальне завдання (конспект)	1	Характеристика професійних здібностей прикордонника.	[1.2] ст. 91-109;
		самостійна робота	3	1. Охарактеризувати теорію ієрархії потреб А. Маслоу. 2. Теорія соціальної ідентифікації, її сутність та значення для забезпечення професійного самовизначення.	[1.2] ст. 91-109;
	7	семінар	2	<u>Особливості професійної діяльності та професійної придатності ДПСУ</u> 1. Особливості концепцій аналізу діяльності та професійної придатності особистості. 2. Психологічна та психофізіологічна класифікація професійної діяльності спеціалістів в екстремальних та звичайних умовах.	[1.2] ст. 91-109;
	8	лекція	2	<u>Професіографія як підсумок психологічного вивчення трудової діяльності</u> 1. Принципи системної професіограми та алгоритм її складання. 2. Паспорт професій та професійно важливі якості	[1.2] ст. 113-127;

1	2	3	4	5	6
3			27	Організація діяльності психологічних служб	
	1	лекція	2	<u>Організація діяльності психологічної служби в системі Збройних сил України</u> 1. Зміст і завдання психологічної роботи у військовому підрозділі (частині). 2. Основні форми психологічної роботи психологічної служби в системі Збройних Сил.	[1.3] ст. 8-38;
	2	семінар	2	<u>Особливості психологічної роботи у військовому підрозділі</u> 1. Місце командира і його заступника з виховної роботи (психолога) в організації і здійсненні психологічної роботи. 2. Окремі аспекти вивчення психологом особистості військовослужбовця і соціально-психологічних явищ у військових підрозділах.	[1.3] ст. 8-38;
		самостійна робота	3	1. Функціонування і розвиток практичної психології як системи психологічних служб. 2. Участь психолога у психологічній просвіті персоналу. 3. Морально-психологічне забезпечення у прикордонному підрозділі.	[1.3] ст. 8-38;
		індивідуальне завдання (реферат)	3	Виконання реферату за заданою тематикою (розділ 6).	[1.3] ст. 8-38;
	3	лекція	2	<u>Організація діяльності психологічної служби в органах внутрішніх справ</u> 1. Основні принципи, напрямки та завдання соціально-психологічної роботи. 2. Правова соціалізація в правоохоронній діяльності.	[1.3] ст. 74-112;
1	2	3	4	5	6
	4	семінар	2	<u>Особливості соціально-психологічної роботи в правоохоронній діяльності.</u> 1. Особливості роботи соціально-психологічної служби з правопорушниками. 2. Методи психології та можливості їх застосування в правоохоронній діяльності.	[1.3] ст. 74-112;

	інд. завдання (реферат)	3	Виконання реферату за заданою тематикою (розділ 6).	[1.3] ст. 74-112;	
	самостійна робота	3	1. Характеристики ідеального та реального експерименту. 2. Безмірний експеримент. 3. Р. Готтсданкер про надійність та валідність психологічного експерименту..	[1.3] ст. 74-112;	
	5 лекція	2	<u>Організація діяльності психологічної служби в Державній Прикордонній службі України</u> 1. Вимоги керівних документів щодо організації психологічного забезпечення. 2. Особливості психологічного забезпечення у підрозділах ДПСУ.	[1.3] ст. 74-112;	
	6 семінар	2	<u>Особливості психологічного забезпечення в Державній Прикордонній службі України</u> 1. Організація психологічного забезпечення у ДПСУ. 2. Організації психологічного забезпечення у підрозділах ДПСУ.	[1.3] ст. 74-112;	
	самостійна робота	1	1. Вивчення змісту керівних документів психологічного забезпечення ДПСУ.	[1.3] ст. 74-112;	
	індивідуальне завдання (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою (розділ 6).	[1.3] ст. 74-112; [
3		27	Організація діяльності психологічних служб		
	1 лекція	2	<u>Організація діяльності психологічної служби в системі Збройних сил України</u> 2. Зміст і завдання психологічної роботи у військовому підрозділі (частині). 2. Основні форми психологічної роботи психологічної служби в системі Збройних Сил.	[1.3] ст. 8-38;	
	2 семінар	2	<u>Особливості психологічної роботи у військовому підрозділі</u> 1. Місце командира і його заступника з виховної роботи (психолога) в організації і здійсненні психологічної роботи.	[1.3] ст. 8-38;	

				2. Окремі аспекти вивчення психологом особистості військовослужбовця і соціально-психологічних явищ у військових підрозділах.	
		самостійна робота	3	1. Функціонування і розвиток практичної психології як системи психологічних служб. 2. Участь психолога у психологічній просвіті персоналу. 3. Морально-психологічне забезпечення у прикордонному підрозділі.	[1.3] ст. 8-38;
		індивідуальне завдання (реферат)	3	Виконання реферату за заданою тематикою (розділ 6).	[1.3] ст. 8-38;
	3	лекція	2	<u>Організація діяльності психологічної служби в органах внутрішніх справ</u> 1. Основні принципи, напрямки та завдання соціально-психологічної роботи. 2. Правова соціалізація в правоохоронній діяльності.	[1.3] ст. 74-112;
			26	Психологія розвитку особистості керівника	
4	1	лекція	2	<u>Психологія особистості керівника прикордонного підрозділу</u> 1. Сутність та зміст управлінської діяльності керівника 2. Концепції керівництва (лідерства). Управлінські ролі керівника.	[1.1.] с. 164-181, с. 182-186; [1.3.] с. 206-210
	2	групове заняття	2	<u>Комунікативний потенціал особистості керівника</u> 1. Психологічні типи і стилі керівників. 2. Мотиваційна сфера особистості керівника. 3. Управлінські ролі керівника	[1.1.] с. 175-181; с.182-186; с.195-201
	3	групове заняття	2	1. Особливості поведінки особистості у прикордонному колективі. 2. Проблема статі в управлінні прикордонним персоналом.	[1.1.]с.122-150; с.151-156; [1.2] с. 379-389
	4	семінар	2	<u>Психологічний інструментарій особистості керівника</u> 1. Психологія управлінського впливу. 2. Психологічні основи прийняття рішень.	[1.1] с. 270-280; с. 234-247 [1.2] с. 292-316
		самостійна робота	6	1. Психологія впливу керівника. 2. Стилi керівництва персоналом	[1.1] с. 270-280; с. 234-247 [1.2] с. 292-316
		індивідуальне завдання (реферат)	10	Виконання реферату за заданою тематикою (розділ 6).	

5			12	Особливості управлінської діяльності зі штатними категоріями персоналу підрозділів ООДК	
	1	групове заняття	2	<u>Основи здійснення управлінського впливу керівника на підлеглих</u> 1. Зміст психології впливу керівника на персонал прикордонних підрозділів. Психологічна характеристика прикордонного колективу як об'єкту ООДК. 2. Особливості керування прикордонним підрозділом та мікрогрупами в умовах професійної діяльності.	[1.1.] с.288-318; [1.4.]с.67-94
	2	семінар	2	<u>Індивідуально-психологічні властивості особистості та їх урахування в системі управління</u> 1. Сутність та зміст управлінської діяльності щодо згуртування підрозділів ООДК. 2. Формування прийняттого соціально-психологічного клімату в підрозділах ООДК. Вплив групової динаміки на стабільність прикордонного підрозділу. 3. Моббінг та боссінг як чинники негативного впливу на колектив.	[1.1.] с.122-151; с.270-280; с.487-493.
	самостійна робота	6	1. Фактори психологічного впливу на імідж персоналу підрозділів ООДК. 2. Психологія планування та добору різних категорій персоналу для підрозділів ООДК. 3. Оцінка діяльності прикордонного персоналу	[1.1.]с. 497-507; с. 543-551	
6			16	Психологічна характеристика та аналіз конфліктів	
	1	лекція	2	<u>Конфлікти у прикордонному підрозділі</u> 1. Психологічні особливості конфліктів. 2. Характеристика видів конфліктів у прикордонному підрозділі.	[1.2.]с.20-34; с.116-121; [1.5.] с. 301-304.
	2	групове заняття	2	<u>Психологія особистості прикордонника в конфлікті</u> 1. Психологічні особливості особистості прикордонника, які впливають на виникнення конфліктів. 2. Конфлікти у сім'ях прикордонників: характеристика та аналіз. 3. Шляхи попередження та подолання конфліктних ситуацій серед прикордонного персоналу.	[1.3.]с.105-112; с. 114-124 [1.2.] с.116-121; [1.4.] с.103-113

	3	групове заняття	2	<u>Прогнозування та запобігання конфліктів в умовах прикордонної діяльності</u> 1. Запобігання конфліктів в умовах прикордонної діяльності. Основні правила поведінки керівника у конфліктній ситуації. 2. Психологічна діагностика персоналу прикордонних підрозділів.	[1.1.] с. 483-487 [1.5.] с. 37-70 [1.3.] с. 172-176
	4	семінар	2	<u>Профілактика конфліктів</u> 1. Практика управління процесом профілактики конфліктів. 2. Основи конструктивного вирішення конфліктів. 3. Прогнозування та запобігання конфліктів в різних умовах прикордонної діяльності.	[1.3.] с. 166-172
		самостійна робота	6	1. Методи та форми управління конфліктами в роботі з прикордонним персоналом. 2. Переговори як універсальний метод розв'язання конфліктів у прикордонних підрозділах.	[1.3.]с.105-112; с. 114-124 [1.2.] с.116-121; [1.4.] с.103-113
7			12	Робота з персоналом в Держприкордонслужбі України в сучасних умовах	
	1	лекція	2	<u>Сутність, закономірності та принципи роботи з персоналом</u> 1. Сутність роботи з персоналом та її зміст. 2. Закономірності та принципи роботи з персоналом.	1.1, 2.1, 2.2,
	2	семінар	2	<u>Особливості роботи з персоналом у Держприкордонслужбі України в сучасних умовах</u> 1. Місце та роль органів роботи з персоналом в Держприкордонслужбі України. 2. Закономірності, принципи та напрямки роботи з персоналом.	1.1, 2.1, 2.2,
		самостійна робота	6	1. Сутність роботи з персоналом та її зміст. 2. Напрямки роботи з персоналом.	1.1, 2.1, 2.2,
8			10	Основні напрямки роботи з персоналом в Держприкордонслужбі України	
	1	лекція	2	<u>Патріотичний та прикордонний (службово-професійний) розвиток персоналу</u> 1. Сутність і зміст патріотичного розвитку. 2. Прикордонний (службово-професійний) розвиток персоналу.	1.1, 1.8, 2.1,

	2	семінар	2	<u>Організація і методика роботи щодо патріотичного, правового, морального, прикордонного розвитку персоналу.</u> 1. Характеристика напрямків роботи з персоналом. 2. Методика роботи щодо патріотичного та прикордонного розвитку персоналу. 3. Методика роботи щодо морального та правового розвитку.	1.1, 1.8, 2.1,
	3	самостійна робота	4	1. Характеристика напрямків роботи з персоналом. 2. Прикордонний (службово-професійний) розвиток персоналу.	1.1, 1.8, 2.1,
9			10	Інформаційне забезпечення в Держприкордонслужбі України	
	1	лекція	2	<u>Зміст, організація інформаційного забезпечення підрозділів органів охорони кордону</u> <u>1. Сутність і зміст інформаційного забезпечення у підрозділах Держприкордонслужби України.</u> 1. <u>2. Зміст, організація, форми та методи проведення занять з національно-патріотичної підготовки.</u>	1.1, 1.3, 1.8, 2.1,
	2	практичне заняття	2	<u>Організація та проведення занять в системі національно-патріотичної підготовки</u> 1. Практика проведення занять з національно-патріотичної підготовки з персоналом. 2. Обговорення методики проведення занять з національно-патріотичної підготовки.	1.1, 1.3, 1.8, 2.1,
		самостійна робота	4	1. Основні методи проведення занять з національно-патріотичної підготовки. 2. Вимоги керівних документів щодо організації національно-патріотичної підготовки.	1.1, 1.3, 1.8, 2.1,
10			12	Особливості роботи з персоналом у прикордонному підрозділі	
	1	лекція	2	<u>Організація та методика проведення роботи з персоналом у підрозділах Держприкордонслужби України</u> 1. Вимоги керівних документів щодо організації роботи з персоналом. 2. Планування роботи з персоналом у прикордонному підрозділі.	1.1, 2.1, 2.2,

	2	семінар	2	<u>Вимоги керівних документів щодо організації та планування роботи з персоналом</u> 1. Основні завдання роботи з персоналом у підрозділі. 2. Особливості планування роботи з персоналом у прикордонному підрозділі.	1.1, 2.1, 2.2,
		самостійна робота	6	1. Вимоги керівних документів щодо морально-психологічного забезпечення оперативно-службової та повсякденної діяльності персоналу. 2. Методика планування заходів роботи з персоналом у процесі службової діяльності.	1.1, 2.1, 2.2,
11			10	Психологічне забезпечення правопорядку та дисципліни	
	1	лекція	2	<u>Організація роботи з персоналом з питань зміцнення правопорядку та дисципліни</u> 1. Особливості психологічного забезпечення дисципліни в Держприкордонслужбі України. 2. Основні напрямки та методика психологічного забезпечення дисципліни.	1.1, 1.8, 2.1,
	2	групове заняття	2	<u>Організація роботи щодо запобігання правопорушень, підтримання міцного статутного порядку</u> 1. Вимоги керівних документів щодо зміцнення правопорядку та дисципліни у підрозділі. 2. Методика проведення службового розслідування.	1.1, 1.8, 2.1,
		самостійна робота	4	1. Психологічне супроводження стану дисципліни та правопорядку. 2. Психологічні особливості персоналу схильного до правопорушень.	1.1, 1.3, 1.8, 2.1,
12			14	Організація та проведення індивідуально-виховної роботи у прикордонних підрозділах	
	1	лекція	2	<u>Індивідуально-виховна робота у підрозділі</u> 1. Сутність і зміст індивідуально-виховної роботи. 2. Методика організації індивідуальної роботи.	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.1, 2.2, 2.3.
	2	групове заняття	2	1. <u>Методика підготовки та проведення індивідуальної бесіди</u> 2. Практика проведення індивідуальної бесіди. 3. Обговорення методики проведення індивідуальної бесіди	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.1, 2.2, 2.3.
	3	семінар	2	1. Методи проведення індивідуально-виховної роботи 2. Особливості проведення індивідуально-виховної роботи з різними категоріями персоналу підрозділу	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.1, 2.2, 2.3.

		самостійна робота	6	1. Методи проведення індивідуально-виховної роботи з різними категоріями персоналу. 2. Методика організації індивідуальної роботи з урахуванням гендерних відмінностей.	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.1, 2.2, 2.3.
13			10	Культура взаємин прикордонників	
	1	лекція	2	<u>Сутність і зміст культури стосунків прикордонників</u> 1. Зміст культури стосунків прикордонників. 2. Робота офіцерів щодо вдосконалення культури стосунків підлеглих.	1.1, 1.3, 1.8, 2.1,
	2	семінар	2	<u>Удосконалення культури стосунків прикордонників</u> 1. Відомчі стандарти культури поведінки прикордонників (прикордонна служба, прикордонний контроль). 2. Шляхи удосконалення культури стосунків між прикордонниками. 3. Особливості спілкування офіцерів з підлеглими у конфліктних ситуаціях.	1.1, 1.3, 1.8, 2.1,
		самостійна робота	4	1. Військовий етикет як складова професійної культури 2. Вимоги до етичних норм спілкування	1.1, 1.3, 1.8, 2.1
14			12	Морально-психологічне забезпечення в прикордонному підрозділі	
	1	лекція	2	<u>Психологічна підготовка до бойових дій.</u> 1. Сутність і зміст психологічної підготовки прикордонників. 2. Основні напрями та методи психологічної підготовки.	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.1, 2.2, 2.3.
	2	семінар	2	<u>Особливості роботи з морально-психологічними станами</u> 1. Оцінювання морально-психологічних станів. 2. Робота керівника прикордонного підрозділу щодо подолання негативного морально-психологічного стану у підлеглому	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.1, 2.2, 2.3.
		самостійна робота	6	1. Робота керівника щодо формування стресостійкості персоналу. 2. Основні аспекти психологічної допомоги при ПТСР. Виявлення симптомів, основи поведінки з персоналом який має ознаки ПТСР.	[1.6.] с. 6-47
Диференційований залік			6		
УСЬОГО за дисципліну			240		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Нормативно-правові акти

1. Закон України від 3.04.2003 року № 661 - IV «Про Державну прикордонну службу України».
2. Статути Збройних Сил України: збірник законів : чинне законодавство з останніми змінами та допов. (офіц. текст). – К.: ПАЛИВОДА А. В., 2018. – 444 с. – (Закони України).
3. Наказ АДПСУ №1030 (2005 р.) “Про удосконалення роботи щодо забезпечення правопорядку та дисципліни в ДПС України” зі змінами згідно з наказом АДПСУ № 47 (2007 р).
4. Наказ АДПСУ № 1040 (2009 р.) “Про затвердження Інструкції з оперативно-службової діяльності ВПС”.
5. Наказ АДПСУ № 318 (2008 р.) “Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення психопрофілактичної роботи з персоналом Державної прикордонної служби України”.
6. Наказ АДПСУ № 829 (2008 р.) “Про затвердження Положення про організацію психологічного забезпечення діяльності Державної прикордонної служби України”.
7. Наказ АДПСУ № 111 «14» лютого 2005) “Про затвердження Інструкції про порядок проведення службового розслідування у Державній прикордонній службі України»
8. Наказ АДПСУ № 89 «18» серпня 2020 року «Про організацію соціально-гуманітарного у Державній прикордонній службі України»
9. Методичні рекомендації щодо організації та проведення індивідуальної роботи з персоналом у відділах прикордонної служби.

1. Базова

- 1.1. Коропецька О.М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації. – К.: КНТ, 2018. – 438 с.
- 1.2. Корольчук М.С., Крайнюк В.М. Теорія та практика професійного психологічного відбору: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К: Ніка-Центр, 2010.– 536с.
- 1.3. Легка Л.М., Семенча Л.Г. Організація діяльності психологічних служб. Навчальний посібник – Львів: «Новий світ – 2000», 2015. – 372 с.
. Морально-психологічне забезпечення службової діяльності Прикордонних військ України: Підручник. – Хмельницький: Вид-во НАПВУ, 2001. – 448 с.
- 1.4. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: “Плай”, 2001. – 695 с.
- 1.5. Конфліктологія: Навчальний посібник. – Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2006. – 180 с.
- 1.6. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 456 с.
- 1.7. Потапчук Є.М. Військова психологія: Навчальний посібник. – Хмельницький: Вид-во НАПВУ, 2003. – 150 с.

1.8. Потапчук Є.М. Психологічна діагностика військовослужбовців та військових колективів: Збірник тестів для військового керівника.– Хмельницький: Вид-во НАПВУ, 2000 р. – 76 с.

2. Допоміжна:

- 2.1. Корольчук М.С. Практикум з психофізіології військової діяльності: Навчально-методичний посібник. - К.: КВП. - 140 с.
- 2.2. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності. - К.: Ніка-Центр, 2003. - 310 с.
- 2.3. Кісарчук З. Г. Теоретико-методологічні проблеми діяльності практикуючого психолога // Практична психологія: теорія, методи, технології. - К., 1997.
- 2.4. 16. Коняева А. П., Лисенко В. П., Тітова Т. М., Фурман А. В. Етичний кодекс товариства психологів України. - К.; Донецьк, 1993. - 8 с.
- 2.5. Корольчук М.С., Крайнюк В.М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ніка-Центр, 2006. –580 с.
- 2.6. Психологія суїциду: Посібник / За ред. В.П. Москальця. – К.: Академвидав, 2004. – 288 с.
- 2.7. Корнєв М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: підручник. – К., 1995. – 304 с.
- 2.8. Словарь практического психолога / Сост. С.Ю. Головин. – Минск: ХАРВЕСТ, 1998. – 800 с.
- 2.9. Формування лідерства і прихильності до здорового способу життя у військовослужбовців Збройних Сил і правоохоронних органів України: Навчальний посібник. – К.: К.І.С., 2008 – 200 с.
- 2.10. Основи військової психології: Навчальний посібник.–Хмельницький: вид-во НАПВУ, 2002.–532

Х. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Сайт бібліотеки: 10.241.2.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої

програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний